

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ У СФЕРІ АГРАРНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

У статі розкриті інституційні основи реалізації євроінтеграційного вектору в аграрному природокористуванні. Зокрема цілями гармонізації законодавчо-нормативних документів в Україні є: перехід на принципи «зеленої» економіки, впровадження оцінки впливу на довкілля, гарантування доступу громадськості до екологічної інформації, раціональне управління відходами та ресурсами тощо. Для реалізації Угоди про асоціацію необхідно впроваджувати інноваційні рішення у сферах: екологічних менеджменту, аудиту, страхування, ліцензування, економіки природокористування, сертифікації, проєктного менеджменту. Зокрема визначені в директивах ЄС цілі щодо євроінтеграції повинні бути досягнуті в країнах протягом встановленого періоду. Завдання, що встановлені в директивах, є обов'язковими для виконання, проте шляхи їх досягнення можуть відрізнятися в окремих державах.

Ключові слова: євроінтеграція; безпека; аграрне природокористування; закони; стандарти.

Вступ. Європейська та євроатлантична інтеграція – це обраний українським народом та закріплений Конституцією стратегічний курс України, який передбачає кропітку, системну та ефективну роботу усіх державних інституцій, чітку координацію, злагоджену роботу всіх гілок влади та потужну політичну підтримку. Підписання Угоди про асоціацію з ЄС стало віхою розвитку України. Переваги для України – це імплементація Директив та нормативних документів ЄС. Економічна частина Угоди про асоціацію України з ЄС відображає низку інформації про якість і безпеку продуктів харчування. Тому основною задачею є адаптація, гармонізація законодавства України до нормативів ЄС (без створення бар'єрів для торгівлі). Для цього мають бути адаптовані європейські стандарти у всіх сферах життєдіяльності суспільства, створені умови для впровадження систем управління у різних галузях економіки, недопущені до прояву ризику зловживання владою (ризик корупції) та у вигляді значного контролю бізнесу (обтяжливі дозвільні процедури).

Для України важливим напрямом розвитку й удосконалення законодавчої бази є безпека харчових продуктів та стану навколишнього природного середовища (НПС). За таких умов потрібне розмежування правового регулювання якості і сировини для продуктів харчування, яка залежить від якості НПС. Інформація щодо безпеки має бути врегульована на законодавчому рівні. Такі положення є обов'язковими, а їх порушення не сприяє ринковим продажам у конкурентному світі. Правила, нормативи, вимоги щодо безпеки різних видів продукції наведено у регламентах, що є законами прямої дії [1; 2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання аграрного природокористування у контексті євроінтеграції, їх інвестиційної привабливості, ринку земель в Україні вивчали: В. Польовий, А. Третяк, Ю. Тараріко, В. Жук, О. Гуторов, Д. Добряк, І. Юрченко, Т. Хром'як та інші [1–6]. Агроекологічні підходи в оцінці ринкової вартості земель наведено у звітах ФАО, наукових публікаціях фахівців високого рівня ООН та його підрозділів (Ініціативи G20 – Робоча група з вивчення питань «зеленого» фінансування та Green Invest, Центр ОЕСР з «зеленого» фінансування та інвестицій (Centre on Green Finance and Investment)) [7–9]. Питання напрацювання нормативних документів щодо оцінки земельних ресурсів обговорювалися в дослідженнях Y. Yang, O. Dengiz, M. Beravi, O. Kovalova, A. Sant'Anna, A. Katchova та інші [10–11]. Особливості застосування нормативних документів щодо бізнес-процесів з використанням ГІС-технологій розглянуто Y. Yang, D. dela Rosa, O. Dengiz, M. Usul [14–15]. Питання моделювання та прикладні бізнес-процесів безпечного аграрного природокористування в районі Полісся України відображено в працях П. Скрипчука, А. Рокочинського, Y. Khalep, A. Moskalenko [12–15].

Постановка завдання. Цілями гармонізації законодавчо-нормативних документів в Україні є: адаптація законодавства з переходу на засади економіки рециклізації (впровадження екологічного аудиту, оцінки впливу на НПС, вільного доступу суспільства до екологічної інформації); поліпшення якості водних ресурсів, збалансування родючості земельних ресурсів, проведення їх оцінки та сталого використання через систему моніторингу; реалізація на практиці дозвільної системи за викидами (скидами) в об'єкти НПС; управління водними ресурсами (з врахуванням розробок щодо «віртуальної» води); максимальне сортування та зменшення утворення відходів (циркулярна економіка), системне управління відходами (захоронення лише тих відходів, які неможливо переробити тощо); збереження біорізноманіття тощо.

Викладення основного матеріалу. Угода про асоціацію між Україною та ЄС складається з вступу (преамбула), семи розділів, додатків і трьох протоколів. У вступі наведено декларацію до Угоди, що визначає мету і її основні засади. Розділи, наприклад: «Загальні принципи», «Юстиція, свобода і безпека», «Економічна та галузева співпраця», «Фінансове співробітництво та боротьба з шахрайством». Угода має багато додатків, що визначають нормативні акти ЄС, які мають бути ухвалені в установлені строки.

Інституційна структура у сфері європейської інтеграції: Президент України і Кабінет Міністрів України – керівництво зовнішньополітичною діяльністю; Прем'єр-міністр України – забезпечення здійснення державної політики політичне керівництво та спрямування роботи; Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – організація та координація роботи; заступники міністрів з питань європейської інтеграції – розроблення та реалізація відомчої політики; Верховна Рада України, комітет Верховної ради України з питань європейської інтеграції – визначення засад державної політики, міжпарламентські зв'язки, адаптація законодавства та оцінка законопроектів; урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції секретаріату Кабінету Міністрів – організаційне, експертно-аналітичне та інформаційне забезпечення діяльності, виконання функцій секретаріату української частини двосторонніх органів асоціації; міністерства – формування та реалізація державної політики; директори стратегічного планування та європейської інтеграції – стратегічне планування діяльності.

Ключовими інституціями в галузі гармонізації аграрного законодавства та нормативних документів є Міністерство аграрної політики та продовольства України та співвиконавці: МОЗ, Міндовкілля, Держпродспоживслужба, Держрибагентство, Представництво України при ЄС. Зі сторони ЄС: Комісар ЄС з питань охорони здоров'я та безпеки харчових продуктів, Представництво ЄС в Україні. Відповідальні органи за гармонізацію директив ЄС в Україні з тематики безпеки аграрного природокористування: Держпродспоживслужба, Мінагрополітики, Міністерство охорони здоров'я, Міндовкілля.

Очікувані результати євроінтеграції та гармонізації законодавчо-нормативної бази: впровадження дієвої системи державного контролю безпеки сировини для харчових продуктів, відповідно до світових та вимог ЄС; забезпечення безпечності сировини для харчових продуктів, гарантування безпечної

життєдіяльності суспільства; захист прав й інтересів широких верств споживачів (надання споживачам належної інформації про якість продукції); створення конкурентних умов ведення бізнесу, забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних виробників; забезпечення можливості виходу на ринки ЄС та пошук нових ринків збуту. Право експортувати на ринок ЄС – серйозна перевага на інших ринках збуту.

У Договорі про функціонування Європейського Союзу також міститься окремий розділ з екологічної політики – Розділ XX. Стаття 191 (1) передбачає, що ЄС згідно зі своїми положеннями забезпечує: збереження якості НПС; захист здоров'я суспільства; системне і раціональне використання природних ресурсів; захист інтересів країн – кандидатів до ЄС. Для досягнення мети застосовуються такі принципи: засади повинні бути прийняті на основі належного рівня захисту з урахуванням різних інституційних засад у ЄС; принцип обережності; превентивні заходи; екологічні збитки мають бути усунуті біля джерела їх утворення; забруднювач НПС повинен платити за забруднення. Стаття 191 (2) Договору про функціонування Європейського Союзу спрямована на сприяння максимальному захисту НПС, чому має допомагати екологічна політика ЄС. Екологічна політика ЄС базується на принципі обережності, принципі не нанесення шкоди НПС, здійсненні превентивних заходів, усуненні шкоди, відшкодуванню збитків та ін. Велика частина природоохоронного законодавства має форму директив. Основна задача (мета), встановлена в директиві, є обов'язковою для виконання, проте інструментарій її досягнення може відрізнятися в різних країнах спільноти. Директиви ЄС забезпечують застосування державами-членами спільного підходу при вирішенні транскордонних екологічних проблем.

У сфері захисту НПС Україна має: залучити фінансові ресурси для початку системної розбудови мережі станцій моніторингу якості атмосферного повітря; отримати підтримку в межах проєкту CASE на створення спільного україно-європейського аналітичного центру щодо українського кліматичного фонду; забезпечити долучення України до програми Life для об'єктів природно-заповідного фонду; забезпечити доступ до інструментів і фондів ЄС у напрямках, що сприяють декарбонізації з метою долучення України до ініціативи ЄС «Європейський зелений курс», на першому етапі для транскордонних проєктів; формалізувати діалог на високому рівні між Україною та ЄС щодо участі України у впровадженні Європейської зеленої угоди, забезпечити приєднання України до Механізму цивільного захисту ЄС з метою інтеграції єдиної

державної системи цивільного захисту до загальноєвропейської системи запобігання та реагування на виникнення надзвичайних ситуацій. У сферах стандартизації, метрології, сертифікації впровадити пріоритети, такі як цифрова Європа, нові технології (AI, IoT та 5G), блокчейн та DLT, новації щодо кібербезпеки, стандарти, що відповідають цифровій ері, положення «Зелена Європа» тощо.

Співпраця у сфері природокористування передбачена Главою 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію та Додатком XXXVIII. Основний зміст і зобов'язання України щодо процедур євроінтеграції розкрито у главі 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво». За цим напрямом Угода про асоціацію спрямована на сприяння розвитку сільського господарства та сільських територій шляхом поступового зближення політик та законодавства у таких сферах, як політика якості сільськогосподарської сировини і продукції, органічне фермерство, генетично модифіковані зернові, біорозмаїття, стандарти торгівлі рослинами, насінням рослин, продуктами, фруктами та овочами, стандарти торгівлі живими тваринами (рисунки).

Основний зміст і зобов'язання України у галузі охорони НПС і раціонального аграрного природокористування це сприяння і заохочення торгівлі та прямих іноземних інвестицій в екологічно чисті товари, послуги й технології, використання збалансованих джерел відновлюваної енергії та енергозберігаючих продуктів і послуг, а також екологічне маркування товарів. Крім цього Угода про асоціацію (стаття 360, глава 6 «Навколишнє середовище») передбачає розвиток та зміцнення співробітництва з питань охорони НПС й сприяння реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і «зеленої» економіки.

Згідно з Додатком XXX до Угоди (Україна – Європейський Союз) Україна має адаптувати своє законодавство до 26 директив та 3 регламентів ЄС у таких секторах, як управління станом НПС через запровадження сучасної екологічної політики в інші галузеві політики, якість земельних ресурсів та атмосферного повітря, поводження з вторинними ресурсами (на засадах рециклізації), якість всіх видів водних ресурсів та управління водними ресурсами з врахуванням положень про «віртуальну» воду, охорона НПС, промислове забруднення та загрози від різних видів промисловості, зміна клімату, генетично модифіковані харчові продукти (ризики, простежування, походження та вміст змінених організмів та ін. Варто

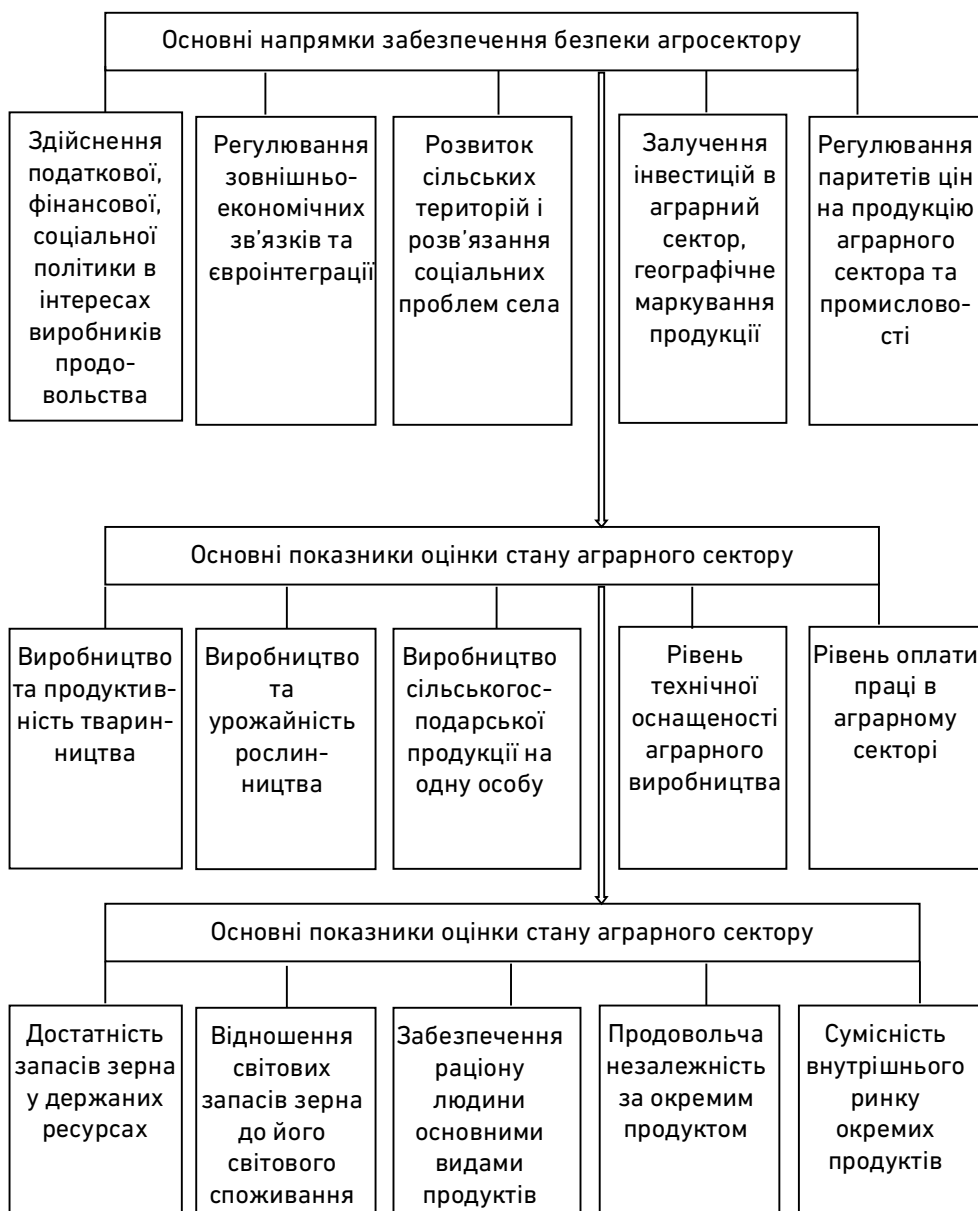

Рисунок. Основні напрями забезпечення безпеки агросектору

зауважити, що прийнятий Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», системно вибудовує варіанти прийняття рішень щодо вимог Директиви 2011/92/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище. Тому з метою впровадження вимог Директиви 2001/42/ЄС у нашій країні прийнято Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», затверджено Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» тощо. Така

сукупність законодавства визначає стратегічні цілі екологічної політики України, засади впровадження екологічної політики та очікувані результати. З метою імплементації вимог Директив 2003/4/ЄС та 2003/35/ЄС розроблено законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у частині доступу до екологічної інформації та схвалено Концепцію створення загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля», прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» (яким запроваджені правові засади інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом відповідно до Водної рамкової Директиви 2000/60/ЄС та Директиви 2007/60/ЄС про управління ризиками затоплення). Також варто відмітити роль постанови Кабінету Міністрів України №336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном». Сприяє вирішенню євроінтеграції й розроблена структура Стратегії морської природоохоронної політики України на період до 2032 року. Також затверджено Національний план управління відходами до 2030 року (передбачає розроблення низки законопроектів, зокрема, у сфері управління відходами, відходів упаковки, відпрацьованих батарейок та акумуляторів, відходів електричного та електронного обладнання) тощо.

Співробітництво між Україною та ЄС в галузі природокористування й сільського господарства охоплює такі сфери:

- сприяння взаєморозумінню аграрної політики та політики розвитку регіонів;
- сприяння розвитку соціо-еколого-економічно виваженого сільськогосподарського виробництва, зокрема використання екологічних (органічних) варіантів виробництва, зокрема, шляхом впровадження діджиталізації та через ГІС-технології;
- обмін знаннями та найкращими практиками у сфері аграрного природокористування з метою збереження природного капіталу держави;
- забезпечення ринкової стійкості агробізнесу, інформаційної доступності і прозорості ринків, а також умов для інвестицій;
- проведення навчань шляхом проведення інформаційних заходів;
- впровадження інновацій й проведення наукових досліджень щодо розширення системи нових послуг із діджиталізації агробізнесу;

- навчання (бенчмаркінг) щодо кращих практик та добрих правил (які у ЄС розроблені як нормативні документи);

- впровадження та розробка відповідних нормативних документів з впровадження засад якості сільськогосподарської та ін.

Одним із відповідальних органів в Україні є Міністерство аграрної політики та продовольства України. Основними позитивними результатами євроінтеграції є:

- навчання, гранти, конференції та інші заходи для агробізнесу у контексті вирішення вимог глобалізованого світу, обмін знаннями, досвідом і технологіями;

- адаптація, імплементація нормативно-правових документів щодо інноваційної аграрної продукції та спрощення доступу продукції українських аграрних компаній на ринок ЄС;

- можливість забезпечення якості аграрної продукції через кращий досвід завдяки гармонізації законів і стандартів;

- зростання прибутковості бізнесів громад в аграрних регіонах країни;

- осучаснення державної аграрної політики відповідно до вимог ФАО, проєктів ПРООН, ЄС;

- впровадження кращого світового досвіду з інфраструктури аграрного ринку.

Переважно горизонтальне законодавство ЄС пов'язане з екологічними законами й директивами, які охоплюють різні природоохоронні галузі діяльності, на відміну від норм, які застосовуються до конкретного сектора (наприклад, у сфері охорони земельних ресурсів). Отже, таке законодавство встановлює засади спрямовані на поліпшення процесу прийняття рішень, на впровадження інновацій у законодавстві. Горизонтальне законодавство ЄС охоплює: оцінку впливу на НПС пропонованих проєктів; стратегічну екологічну оцінку пропонованих планів і програм; доступ громадськості до екологічної інформації; вимоги до звітності; створення інституцій з раціонального використання ресурсів НПС; програму «LIFE +» для фінансування екологічних проєктів.

Щодо питань продовольчої безпеки, якості сировини, аграрного природокористування нагальним є правове регулювання безпеки та якості продуктів харчування, яке здійснюється відповідно до Законів України «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про безпечність та якість харчових продуктів», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про ветеринарну медицину», «Про захист прав споживачів», «Про стандартизацію», «Про підтвердження відповідності» та інших

нормативно-правових актів. Одним із завдань системи технічного регулювання є забезпечення розміщення на ринку продукції, безпечної для споживачів, користувачів та НПС та запровадження економічної політики, спрямованої на стимулювання інновацій, підвищення конкуренції, скорочення виробничих витрат та сприяння розвитку торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів. Законодавчо визначено, що цілями прийняття технічних регламентів є захист життя та здоров'я людей, тварин і рослин, охорона НПС та природних ресурсів, збільшення енергоефективності, захист майна, забезпечення національної безпеки та запобігання підприємницькій практиці, що вводить споживача (користувача) в оману.

Концептуальною відмінністю європейської системи технічного регулювання є пріоритетність і першочерговість безпечності товарів (послуг), їх споживання та користування для людини, тварин, належне інформування про властивості товарів. Система побудована завдяки технічній гармонізації законодавства та взаємному його визнанню на основі «Нового підходу до регулювання продукції» та «Глобального підходу до оцінювання відповідності». Загалом гармонізація стандартів є позитивним чинником розвитку вітчизняної економіки, оскільки досвід розвинених країн підтверджує, що кожна одиниця національної валюти, вкладена в стандарти, дає змогу отримати від 20 до 40% прибутку. Країни оптимізують рівень використання міжнародних стандартів у загальному числі національних з метою захисту внутрішнього ринку, підтримки національного виробника, забезпечення економічної безпеки країни. Директиви «Нового підходу» встановлюють вимоги до певної категорії продукції, які чітко і точно формулюють кінцевий результат. До кожної з них додається перелік добровільних європейських стандартів, дотримання яких забезпечує відповідність вимогам директив. При цьому застосування цих стандартів є добровільним, до виробника висуваються лише вимоги безпеки продукції і виробництва, а питання технологічності, якості, конкурентоспроможності продукції вирішуються безпосередньо виробником.

З метою забезпечення відповідного ступеня захисту життєдіяльності людини, аграрне право в Україні після гармонізації має враховувати питання превентивності, швидкого оповіщення та ризику. В Україні законодавче регулювання безпеки та якості сировини та готових харчових продуктів виконується за допомогою Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» та Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» побудованих на принципах системності,

попередження до безпечності харчових продуктів, які діють в ЄС [16–18]. Отже, таке законодавство встановлює відносини між органами виконавчої влади, бізнесом, постачальниками й споживачами продуктів харчування. Також визначає порядок забезпечення безпечності та якості харчових продуктів, що виробляються, знаходяться у продажі, завозяться та (або) експортуються. Слід зазначити, що правила ведення бізнесу визначають закони, але в період євроінтеграції держава узгоджує технічні вимоги на продукцію, контролює якість продукції. У ЄС діє інші засади функціонування бізнесу: суспільство через інструмент (держава) визначає параметри безпечності продукції та здійснює контроль за їх дотриманням, а інші функції щодо якості й конкурентоспроможності продукції і послуг покладено на бізнес. В таких умовах до спав долучаються спілки споживачів, профільні асоціації, які є доволі часто є замовниками або ж розробниками таких стандартів. А глобальна й регіональна конкуренція на ринках вимагають від виробників дотримуватись вимог якості продукції та постійно її підвищувати. Процес інтеграції України має супроводжуватися змінами законодавства у сфері агробізнесу, безпеки харчової продукції. Для цього доцільно запроваджувати європейську систему забезпечення безпеки харчових продуктів, яка базується на принципі «від лану до столу». За таких умов проведення державного контролю ґрунтується на ризик-орієнтованому підході та процедурах використання системи аналізу небезпечних факторів й контролю у критичних точках (НАССР).

Як і в політиці інтегрованого продукту, так і в стандартах серії ДСТУ ISO 14000 «Управління навколишнім середовищем» враховується життєвий цикл продукції, виробництва, проектування, просування продукції, що має найменший вплив на НПС протягом її життєвого циклу. Наприклад, потрібно, щоб підґрунтям процесу екологічного проектування було мислення категоріями системного аналізу й життєвого циклу. Ключовими положеннями життєвого циклу є: встановлення задач мінімізації негативного впливу агробізнесу (продукції) на НПС; розгляд відносин (зв'язків) між екологічними положеннями й між різними стадіями життєвого циклу. Тому основоположними напрямками адаптації законодавчо-нормативних документів у галузі охорони НПС є пропозиція використання досвіду розробки нормативних документів у Технічних комітетах, наприклад у Науково-дослідному інституті стандартизації ДП «УкрНДНЦ», який є організацією Міністерства економічного розвитку і торгівлі України у сфері стандартизації, сертифікації та якості продукції.

Висновки. Велика частина природоохоронного законодавства у ЄС має форму директив. Директиви ЄС слугують узгодженню законодавства країн ЄС шляхом узгодження національного законодавства з вимогами права ЄС. Визначені в директиві цілі повинні бути досягнуті в країнах (кандидатах на вступ до ЄС) протягом певного, встановленого в директиві періоду. Мета, встановлена в директиві, є обов'язковою для виконання, але шляхи її досягнення можуть відрізнятися в окремих країнах. Директиви ЄС забезпечують застосування державами-членами спільного підходу при вирішенні транскордонних екологічних проблем.

На перспективу необхідно проводити економічне обґрунтування гармонізації законодавчо-нормативних документів у всіх сферах природокористування та економіки.

1. Food law General Principles. URL: https://ec.europa.eu/food/safety/general_food_law/principles_en (дата звернення: 01.12.2022).
2. Environmental policy: general principles and basic framework. URL: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_2.5.1.pdf (дата звернення: 01.12.2022).
3. Антонюк К. І. Забезпечення безпеки споживання в Україні в процесі євроінтеграції: теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти : монографія. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2020. 452 с.
4. Гуторов А. О., Гуторов О. І., Грошев С. В. Управління ефективністю використання земельних ресурсів фермерських господарств: теорія та практика сталого землекористування : монографія / Нац. наук. центр «Ін-т аграр. Економіки». Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 223 с.
5. Ходаківська О. В., Юрченко І. В. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення: рентоутворюючі чинники. *Землевпорядний вісник*. 2017. № 7. С. 14–18.
6. Хромяк Тетяна Василівна Удосконалення методики ринкової оцінки земель сільськогосподарського призначення в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.07.02. Луганськ, 2003. 23 с.
7. Green Finance and Developing Countries: Needs, Concerns and Innovations. – UNEP, Inquiry into the Design of a Sustainable Financial System (UN Environment Inquiry). 2016. P. 9. URL: https://www.greengrowthknowledge.org/sites/default/files/downloads/resource/Green_Finance_for_Developing_Countries-1.pdf (дата звернення: 01.12.2022).
8. Чурилова Т. М. Щодо питання адаптації українського законодавства до вимог Європейського Союзу у сфері безпеки продуктів харчування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція*. 2015. № 14. С. 60–63.
9. Генезис становлення системи безпеки. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2016/05/23.pdf>. (дата звернення: 01.12.2022).
10. Sustainable Banking Network – Members. International Finance Corporation, World Bank Group. URL: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/sustainable-finance/sbn_members (дата звернення: 01.12.2022).
11. The High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition (HLPE). URL: www.fao.org/cfs/cfs-hlpe (дата звернення: 01.12.2022).
12. Wezel A., Goris M., Bruil J., Félix G. F., Peeters A., Barberi P., Bellon S. & Migliorini P. 2018a. Challenges and actions points to amplify agroecology in Europe. *Sustainability*. Vol. 10(5). 1598. URL: <https://doi.org/10.3390/su10051598> (дата

звернення: 01.12.2022). **13.** Berawi M. A., Suwartha N., Salsabila F., Gunawan Miraj P. and Woodhead R. Land value capture modeling in commercial and office areas using a big data approach. *International Journal of Technology*. 2019. Vol. 10, no. 6. Pp. 1150–1156. URL: <https://doi.org/10.14716/ijtech.v10i6.3640> (дата звернення: 01.12.2022). **14.** Petro Skrypchuk, Viktor Zhukovsky, Halyna Shpak, Nataliia Zhukovska, Halyna Krupko. Applied Aspects of Humus Balance Modelling in the Rivne Region of Ukraine. *Journal of Ecological Engineering*. August 2020. Vol. 21, Issue 6. Pp. 42–52. URL: <https://doi.org/10.12911/22998993/123255> (дата звернення: 01.12.2022). **15.** Khalep Y., & Moskalenko A. Ecological and economic aspects of the efficiency of Polissia organic plant models. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. 2020. Vol. 6(4). Pp. 5–19. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.04.01> (дата звернення: 01.12.2022). **16.** Про безпечність та якість харчових продуктів. URL: https://kodeksy.com.ua/pro_bezpechnist_ta_yakist_harchovih_produktyv.htm (дата звернення: 01.12.2022). **17.** Про основні принципи та вимоги до ... : Закон України. URL: <http://www.auii.org.ua> > media > publications > files. (дата звернення: 01.12.2022). **18.** Як зміниться сам регулятор та звітність... URL: <https://ucap.io/finansovuj-rynok-stane-sustainable-abo-yak-nbu-zmusyt-banky-zemlyu-lyubyty/> (дата звернення: 01.12.2022).

REFERENCES:

1. Food law General Principles. URL: https://ec.europa.eu/food/safety/general_food_law/principles_en (data zvernennia: 01.12.2022).
2. Environmental policy: general principles and basic framework. URL: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_2.5.1.pdf (data zvernennia: 01.12.2022).
3. Antoniuk K. I. Zabezpechennia bezpeky spozhyvannia v Ukraini v protsesi yevrointehratsii: teoretyko-metodolohichni osnovy ta prykladni aspekty : monohrafiia. Zaporizhzhia : FOP Mokshanov V. V., 2020. 452 s.
4. Hutorov A. O., Hutorov O. I., Hroshev S. V. Upravlinnia efektyvnistiu vykorystannia zemelnykh resursiv fermerskykh gospodarstv: teoriia ta praktyka staloho zemlekorystuvannia : monohrafiia / Nats. nauk. tsentr «In-t ahrar. Ekonomiky». Kharkiv : Drukarnia Madryd, 2020. 223 s.
5. Khodakivska O. V., Yurchenko I. V. Normatyvna hroshova otsinka zemel silskohospodarskoho pryznachennia: rentoutvoriuiuchi chynnyky. *Zemlevporiadnyi visnyk*. 2017. № 7. S. 14–18.
6. Khromiak Tetiana Vasylivna Udoskonalennia metodyky rynkovoї otsinky zemel silskohospodarskoho pryznachennia v Ukraini : avtoref. dys. ... kand. ekonom. nauk : 08.07.02. Luhansk, 2003. 23 s.
7. Green Finance and Developing Countries: Needs, Concerns and Innovations. – UNEP, Inquiry into the Design of a Sustainable Financial System (UN Environment Inquiry). 2016. P. 9. URL: https://www.greengrowthknowledge.org/sites/default/files/downloads/resource/Green_Finance_for_Developing_Countries-1.pdf (data zvernennia: 01.12.2022).
8. Churylova T. M. Shchodo pytannia adaptatsii ukrainskoho zakonodavstva do vymoh Yevropeiskoho Soiuzu u sferi bezpeky produktiv kharchuvannia. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser. Yurysprudentsiia*. 2015. № 14. S. 60–63.
9. Henezys stanovlennia systemy bezpeky. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/05/23.pdf>. (data zvernennia: 01.12.2022).
10. Sustainable Banking Network – Members. International Finance Corporation, World Bank Group. URL: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/sustainable-finance/sbn_members (data zvernennia: 01.12.2022).
11. The High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition (HLPE). URL: www.fao.org/cfs/cfs-hlpe (data zvernennia: 01.12.2022).

12. Wezel A., Goris M., Bruil J., Félix G. F., Peeters A., Bàrberi P., Bellon S. & Migliorini P. 2018a. Challenges and actions points to amplify agroecology in Europe. *Sustainability*. Vol. 10(5). 1598. URL: <https://doi.org/10.3390/su10051598> (data zvernennia: 01.12.2022). 13. Berawi M. A., Suwartha N., Salsabila F., Gunawan Miraj P. and Woodhead R. Land value capture modeling in commercial and office areas using a big data approach. *International Journal of Technology*. 2019. Vol. 10, no. 6. Pp. 1150–1156. URL: <https://doi.org/10.14716/ijtech.v10i6.3640> (data zvernennia: 01.12.2022). 14. Petro Skrypchuk, Viktor Zhukovskyy, Halyna Shpak, Nataliia Zhukovska, Halyna Krupko. Applied Aspects of Humus Balance Modelling in the Rivne Region of Ukraine. *Journal of Ecological Engineering*. August 2020. Vol. 21, Issue 6. Pp. 42–52. URL: <https://doi.org/10.12911/22998993/123255> (data zvernennia: 01.12.2022). 15. Khalep Y., & Moskalenko A. Ecological and economic aspects of the efficiency of Polissia organic plant models. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. 2020. Vol. 6(4). Pp. 5–19. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.04.01> (data zvernennia: 01.12.2022). 16. Pro bezpechnist ta yakist kharchovykh produktiv. URL: https://kodeksy.com.ua/pro_bezpechnist_ta_yakist_harchovih_produktiv.htm (data zvernennia: 01.12.2022). 17. Pro osnovni pryntsypy ta vymohy do ... : Zakon Ukrainy. URL: <http://www.auu.org.ua> > media > publications > files. (data zvernennia: 01.12.2022). 18. Yak zminytsia sam rehuliator ta zvitnist... URL: <https://ucap.io/finansovyj-rynok-stane-sustainable-abo-yak-nbu-zmusyt-banky-zemlyu-lyubyty/> (data zvernennia: 01.12.2022).

Skrypchuk M. P. ^[1; ORCID ID: 0000-0003-2886-5746],

Post-graduate Student

¹National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

INSTITUTIONAL ENSURING OF EUROPEAN INTEGRATION IN THE SPHERE OF AGRICULTURAL NATURAL USE

The article reveals the institutional foundations of the European integration vector implementation in agrarian nature management. In particular, the goals of harmonization of legislative and regulatory documents in Ukraine are: transition to the principles of a «green» economy, implementation of environmental impact assessment, guaranteeing public access to environmental information), rational management of waste and resources, etc. Cooperation is provided for in Chapter 17 «Agriculture and development of rural areas» of Section V «Economic and industry cooperation».

In the air quality protection field, Ukraine should attract financial resources to begin the systematic development of an air quality monitoring stations network; receive support within the framework of the CASE project for the creation of a Ukrainian-European analytical center regarding the Ukrainian climate fund; ensure the inclusion of Ukraine in the Life program in the nature reserve fund objects; provide access to EU instruments and funds in areas that contribute to decarbonization with the aim of joining

Ukraine to the EU initiative «European Green Course». In the spheres of standardization, metrology, certification, implement priorities, in particular: digital Europe, blockchain, cyber security innovations, «Green Europe» provisions, etc.

It is substantiated that horizontal EU legislation is related to environmental legislation covering various environmental areas. Horizontal legislation establishes methods and mechanisms aimed at improving the decision-making process, as well as the development and implementation of legislation.

In the field of food safety, product quality and agrarian nature management, legal regulation of food safety and quality is urgent, which is carried out in accordance with the Laws of Ukraine «State Support of Agriculture of Ukraine», «Safety and Quality of Food Products» and others. It was established that the difference of the European system of technical regulation is the priority of goods (services) safety, their consumption and use for humans and animals, proper information about the properties of goods.

Harmonization of standards is a positive factor in the development of the domestic economy, as the experience of developed countries confirms that each unit of national currency invested in standards makes it possible to obtain from 20 to 40% of profit. To implement the Association Agreement, it is necessary to implement innovative solutions in the areas of environmental management, audit, insurance, licensing, environmental economics, certification, project management, etc. In particular, the goals defined in the EU directives must be achieved in the countries within the established period. The tasks are set in the directives and are mandatory for implementation, but the ways of achieving them may differ in individual states.

Keywords: European integration; security; agrarian environmental management; laws standards.

Отримано: 12 грудня 2022 року
Прорецензовано: 17 грудня 2022 року
Прийнято до друку: 23 грудня 2022 року